

საბაკალავრო კურსი ციფრული სასწავლო ინსტრუმენტების გამოყენების საფუძვლები (Basics of Applying Digital Instructional Tools)

თემა 4. ონლაინ კურსის შეფასება და რეფლექსია (Online Course Evaluation and Reflection)

ონლაინ სწავლების შეფასების დონეები

უმადლეს საგანმანათლებლო გარემოში ონლაინ სწავლების სამ - მაკრო, მეზო და მიკრო - დონეზე შეფასება ხორციელდება.

ონლაინ სწავლების მაკრო დონეზე შეფასება გულისხმობს ონლაინ საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასებას. იგი ხელს უწყობს პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფას. მაკრო დონის შეფასება მნიშვნელოვანია (ა) პროგრამის მიზნების მიღწევის გასაზომად, (ბ) სწავლების ხარისხისა და ეფექტურობის გასაზომად, (გ) გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად და (დ) ინსტიტუციურ სტრატეგიულ დაგეგმვასა და გადაწყვეტილების მიღებაში წვლილის შესატანად. აღნიშნული მიზნებიდან გამომდინარე მაკრო დონის შეფასების კითხვებია:

- შეესაბამება თუ არა პროგრამა ინსტიტუციონალურ მისიას?
- აქვს თუ არა პროგრამას ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და ამოცანები?
- არის თუ არა რესურსები გამოყოფილი ინფრასტრუქტურისა და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებისთვის, ფაკულტეტის ტრენინგისა და მხარდაჭერისთვის და სტუდენტების დასაქმებისა და მხარდაჭერისთვის?
- არის თუ არა ტექნოლოგიების მიწოდების სისტემა მაქსიმალურად საიმედო და უსაფრთხო, მოიცავს თუ არა იგი სარეზერვო და კატასტროფების აღდგენის გეგმებს?

ონლაინ სწავლების მეზო დონეზე შეფასება. შეფასების მეზო (საშუალო) დონე შეეხება ინდივიდუალური ონლაინ კურსების შეფასებას. ონლაინ კურსების შეფასების კითხვებია:

- არის თუ არა კურსის მიზნები, პედაგოგის მოლოდინები და შეფასების კრიტერიუმები კარგად მორგებული სტუდენტებზე?
- უზრუნველყოფს თუ არა კურსი სტუდენტების საკმარის მხარდაჭერას (სასწავლო და ტექნიკური მხარდაჭერის ჩათვლით) კურსის მიზნებისა და სტუდენტთა სხვა შესაბამისი საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად?
- ხელს უწყობს თუ არა სასწავლო პროცესი სტუდენტების აქტიურ სწავლას?
- ხელს უწყობს თუ არა ონლაინ კურსი სტუდენტ-პედაგოგის კონტაქტს?
- ხელს უწყობს თუ არა ონლაინ კურსი სტუდენტებს შორის ინტერაქციას და თანამშრომლობას?
- ხელს უწყობს თუ არა კურსი მეტაკოგნიტური უნარების ამაღლებას?
- ეფუძნება თუ არა სწავლა ეფექტურ (კონტექსტურ, ავთენტურ) მაგალითებს?
- არის თუ არა პედაგოგის უკუკავშირი სტუდენტის სწავლის მხარდასაჭერი?
- იყენებს თუ არა ჯგუფი შეფასების მრავალ მეთოდს, რომელიც შეესაბამება კურსის მიზნებსა და შემუშავებულ აქტივობებს?
- იყენებს თუ არა კურსი ტექნოლოგიას ეფექტურად სწავლისა და სწავლების მხარდასაჭერად?

ონლაინ სწავლების მიკრო დონეზე შეფასება. ონლაინ სწავლების მიკრო დონის შეფასებისას აქცენტი კეთდება ინდივიდუალურ ონლაინ მსწავლელზე. ინდივიდუალური სტუდენტის

შეფასება, როგორც წესი, მოიცავს შემდეგი სამი კატეგორიიდან ერთს ან მეტს: (ა) სტუდენტის მოსაზრება ონლაინ სწავლებასთან დაკავშირებით, (ბ) სტუდენტის ონლაინ სწავლების პროცესი და (გ) სტუდენტის პროდუქტი ონლაინ სწავლებიდან.

(ა) სტუდენტის მოსაზრება ონლაინ სწავლებასთან დაკავშირებით

ონლაინ საგანმანათლებლო სწავლების გამოცდილება განსხვავდება სააუდიტორიო, პირისპირ გარემოში სწავლებისგან. ონლაინ კურსის პედაგოგებს, როგორც წესი, აინტერესებთ თუ როგორი დამოკიდებულება აქვთ სტუდენტებს ონლაინ კურსით სწავლების მიმართ. ვინაიდან ონლაინ კურსის სტუდენტებთან დაკავშირება რთულია სივრცითა და დროით დაშორების გამო მსწავლელთა მოსაზრებების შეფასება გულისხმობს კითხვარით გამოკითხვას. ამ მიზნის შესაბამისი შეფასების ზოგიერთი კითხვაა:

- მოსწონს თუ არა სტუდენტს ონლაინ კურსი?
- როგორი დამოკიდებულება აქვთ სტუდენტებს ონლაინ სწავლების მიმართ კურსის დაწყებამდე, მსვლელობისას და შემდგომ?

(ბ) სტუდენტის ონლაინ სწავლების პროცესი

მიუხედავად იმისა, რომ სტუდენტების მოსაზრებები ონლაინ სწავლების შესახებ ღირებული ინფორმაციას გვაწვდის, შეფასების ამ ეტაპით დასრულება არ არის საკმარისი. პედაგოგებისთვის მნიშვნელოვანია ინფორმაციას ფლობდნენ სტუდენტების სხვადასხვა პროცესების მეშვეობით ონლაინ სწავლებაში ჩართულობის შესახებ, როგორცაა თანამშრომლობა, შემეცნება, პრობლემის გადაჭრა და სხვა. ამ პროცესების შეფასების ერთ-ერთი გავცელებული მეთოდი გახლავთ სტუდენტთა ონლაინ დისკუსიის ჩანაწერის კონტენტ-ანალიზი. აღსანიშნავია, რომ კონტენტ-ანალიზის გამოყენება გარკვეულ სირთულეებთან არის დაკავშირებული. ზოგიერთი მათგანია:

- როგორ არის კონტენტ-ანალიზის სანდოობა უზრუნველყოფილი?
- როგორ არის კონტენტ-ანალიზის ვალიდურობა უზრუნველყოფილი?
- როგორ ფასდებიან „პასიური“ სტუდენტები? პასიური სტუდენტები ხშირად არ მონაწილეობენ დისკუსიაში, მაგრამ თვლიან, რომ ბევრი რამ ისწავლეს სხვების მიერ გამოქვეყნებული კომენტარებისა და პასუხების წაკითხვით და განაალიზებით.

(გ) მსწავლელის პროდუქტი ონლაინ სწავლებიდან

ზოგადად, ონლაინ კურსის მსწავლელის პროდუქტის შეფასება გამოიყენება იმის დასადგენად, თუ რა ცოდნა ან უნარ-ჩვევები აქვს სტუდენტს შექმნილი კურსის დასასრულისთვის. ეს ჩვეულებრივ ხორციელდება შეფასების ტრადიციული გზებით, მაგალითად კურსის ბოლოს ტესტებში მიღწეული შედეგებით, საბოლოო ნაშრომების შეფასებით, ან ალტერნატიული მეთოდებით - პორტფოლიოს და პერფორმანსების შეფასებით.

მაღალი ხარისხის ონლაინ კურსების სტანდარტები და ინდიკატორები

მაღალი ხარისხის ონლაინ კურსების ეროვნული სტანდარტები (NSQ, 2019) უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებსა და ონლაინ საგანმანათლებლო პროგრამებს სთავაზობს ჩარჩოს ონლაინ სასწავლო კურსების გაუმჯობესებისთვის.

მაღალი ხარისხის ონლაინ კურსების ეროვნული სტანდარტები იყოფა შემდეგ კატეგორიებად:

- სტანდარტი A: კურსის მიმოხილვა და მხარდაჭერა
- სტანდარტი B: შინაარსი/კონტენტი
- სტანდარტი C: სწავლების დიზაინი
- სტანდარტი D: მსწავლელის შეფასება
- სტანდარტი E: ხელმისაწვდომობა და გამოყენებადობა
- სტანდარტი F: ტექნოლოგია
- სტანდარტი G: კურსის შეფასება

სტანდარტი A: კურსის მიმოხილვა და მხარდაჭერა

კურსის ზოგადი მიზანი მსწავლელისთვის ცნობილია კურსის დასაწყისშივე. კურსის მასალები მოიცავს დამხმარე სერვისებს, რომლებიც აუცილებელია მსწავლელისა და პედაგოგის წარმატებისთვის. კურსის ინსტრუქციაში ასახულია ინფორმაცია ამ სერვისებთან წვდომის შესახებ.

A1 ონლაინ კურსი მოიცავს კურსის მიმოხილვას და სილაბუსს.

A2 ის მინიმალური კომპიუტერული უნარ-ჩვევები და ციფრული წიგნიერების დონე, რომელიც მოეთხოვება სტუდენტს ნათლად არის გადმოცემული.

A3 მსწავლელისთვის და სხვა დაინტერესებული პირებისთვის მოცემულია პედაგოგის ბიოგრაფიული მონაცემები და საკონტაქო ინფორმაცია.

A4 მოლოდინები და რეგულაციები მსწავლელებთან მიმართებაში ნათლად არის ჩამოყალიბებული და ხელმისაწვდომი კურსის შესავალ ნაწილში.

A5 მინიმალური ტექნოლოგიური მოთხოვნები კურსისა ნათლად არის ჩამოყალიბებული და ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ მოიპოვონ ამ ტექნოლოგიასთან წვდომა სტუდენტებმა არის ასევე გადმოცემული.

A6 შეფასების პოლიტიკა და პრაქტიკა ნათლად არის განსაზღვრული კურსის შინაარსის სწავლის მოლოდინების შესაბამისად.

A7 ონლაინ კურსი გვამლევს ინფორმაციას ტექნიკურად მხარდამჭერ სერვისებთან დაკავშირების შესახებ.

A8 ონლაინ კურსის დაწყებამდე მსწავლელებს სთავაზობენ საორიენტაციო შეხვედრას.

სტანდარტი B: შინაარსი/კონტენტი

ონლაინ კურსი მსწავლელებს სთავაზობს კონტენტის სხვადასხვა ვარიანტს, რომელიც ეხმარება მათ ამ კონტენტის ძირფესვიანად დაუფლებაში.

B1 ონლაინ კურსის მიზნები ან კომპეტენციები არის გაზომვადი და ნათლად გადმოსცემს იმას, თუ რის დემონსტრირებას შეძლებს სტუდენტი კურსის წარმატებით დასრულების შემდეგ.

B2 ონლაინ კურსის მოლოდინები შეესაბამება კურსის მიზნებს და კომპეტენციებს და ნათლად არის ჩამოყალიბებული.

B3 ონლაინ კურსის კონტენტი შეესაბამება სახელმწიფო და/ან სხვა აღიარებულ კონტენტ-სტანდარტებს.

B4 ციფრული წიგნიერება და საკომუნიკაციო უნარები ჩართულია და ისწავლება როგორც კურსკურსის განუყოფელი ნაწილი.

B5 დამატებითი სასწავლო რესურსები ხელმისაწვდომია სწავლის მხარდასაჭერად და გასამდიდრებლად და ემსახურება კონკრეტული კონტენტის სტუდენტისთვის მიწოდებას.

B6 ონლაინ კურსის კონტენტი და დამხმარე მასალები ასახავს მულტიკულტურულ პერსპექტივას და არის მიკერძოებისგან თავისუფალი.

B7 ონლაინ კურსის მასალები (მაგალითად, სახელმძღვანელოები, პირველადი წყაროს დოკუმენტები), რომლებიც განამტკიცებენ კურსის კონტენტ-სტანდარტებს არის უტყუარი და აქტუალური.

B8 ონლაინ კურსი არ შეიცავს მოზარდთათვის საზიანო შინაარსის თემატიკას.

B9 საავტორო უფლებები და ციტირების წესი დაცულია.

B10 დოკუმენტაცია და სხვა სახის დამხმარე მასალები ხელმისაწვდომია ეფექტური ონლაინ კურსის ხელშეწყობისთვის.

სტანდარტი C: სწავლების დიზაინი

ონლაინ კურსი მოიცავს სასწავლო მასალებს, აქტივობებს, რესურსებს და შეფასებებს, რომლებიც შეესაბამება სტანდარტებს, რთავს ყველა მსწავლელს სწავლის პროცესში და მხარს უჭერს აკადემიური მიზნების მიღწევას.

C1 ონლაინ კურსის დიზაინი მოიცავს აქტივობებს, რომლებიც მსწავლელებს უბიძგებს თავიანთი სწავლისა და თვითმონიტორინგის ხელშეწყობისკენ.

C2 ონლაინ კურსის კონტენტი და სასწავლო აქტივობები ხელს უწყობს დასახული სასწავლო მიზნების და კომპეტენციების მიღწევას.

C3 ონლაინ კურსი ორგანიზებულია თავებისა და გაკვეთილების მიხედვით, რომლებიც ლოგიკურ ბმაშია ერთმანეთთან.

C4 ონლაინ კურსის კონტენტი შეესაბამება ფოკუს-მსწავლელების გაგების დონეს.

C5 ონლაინ კურსის დიზაინი მოიცავს დამწყებ/შესავალ დავალებებს თუ აქტივობებს კურსის სწავლების პირველი კვირის განმავლობაში სტუდენტთა სწავლის პროცესში ჩართვის მიზნით.

C6 ონლაინ კურსი სთავაზობს სტუდენტებს სწავლის მრავალგვარ გზას - უზრუნველყოფს მსწავლელთა სწავლის პროცესში სხვადასხვა გზით ჩართვის შესაძლებლობებს მათი საჭიროებების გათვალისწინებით.

C7 ონლაინ კურსი იძლევა სტუდენტებს შორის რეგულარული ინტერაქციის შესაძლებლობას.

C8 ონლაინ კურსის დიზაინი იძლევა სტუდენტსა და პედაგოგს შორის ინტერაქციის შესაძლებლობას, მათ შორის რეგულარული უკუკავშირის მიწოდების შესაძლებლობას სტუდენტის პროგრესის შესახებ.

C9 ონლაინ კურსის სასწავლო მასალები და რესურსები წარმოგვიდგენს კონტენტს ეფექტური, მიმზიდველი და რელევანტური ფორმით.

სტანდარტი D: მსწავლელის შეფასება

კურსის განმავლობაში გამოიყენება შეფასების მრავალგვარი სტრატეგია სტუდენტთა სწავლისა და ჩართულობის შესაფასებლად. სტუდენტებს მიეწოდებათ უკუკავშირი მათი პროგრესის შესახებ.

D1 სტუდენტთა შეფასებები უკავშირდება კურსის, თავის (unit) თუ გაკვეთილის მიზნებს და კომპეტენციებს.

D2 ვალიდური შეფასებები კურსისა აფასებს სტუდენტის პროგრესს სასწავლო მასალის დაუფლებაში.

D3 შეფასების პრაქტიკა იძლევა მრავალფეროვან შესაძლებლობას თვითმონიტორინგისა და სწავლის რეფლექსიისთვის.

D4 შეფასების ინსტრუმენტები არის მოქნილი სტუდენტის მიერ დაუფლებული ცოდნის სხვადასხვა გზით ჩვენების თვალსაზრისით.

D5 კურსის განმავლობაში იქმნება და შემდგომ უზიარდებათ სტუდენტებს რუბრიკები, რომლებიც მკაფიოდ განსაზღვრავს მოლოდინს ცოდნის დაუფლების სხვადასხვა დონეზე.

სტანდარტი E: ხელმისაწვდომობა და გამოყენებადობა

კურსის დიზაინი ასახავს ვალდებულებას სასწავლო მასალებისა და აქტივობების ხელმისაწვდომობაზე და ასევე, ვალდებულებას გამოყენებადობაზე, რათა ყველა შემსწავლელს შეეძლოს ადვილად ნავიგაცია და ინტერაქცია კურსის ყველა კომპონენტთან. ონლაინ კურსის მასალები, აქტივობები და შეფასებები შექმნილია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ყველა სტუდენტს ჰქონდეს წვდომა ერთიდაიმავე ინფორმაციაზე და შეძლოს ერთსა და იმავე ინტერაქციაში ჩართვა. ონლაინ კურსი უნდა იყოს შექმნილი უნივერსალური დიზაინის პრინციპების გათვალისწინებით.

E1 ონლაინ კურსის ნავიგაცია ლოგიკური, თანმიმდევრული და ეფექტურია სტუდენტის გადმოსახედიდან.

E2 ონლაინ კურსის დიზაინის ელემენტები (ფორმატი, შრიფტის სახე, ზომა, ფერი და ა.შ.) ხელს უწყობს კონტენტის კითხვადობას და მკაფიოობას.

E3 ონლაინ კურსი უზრუნველყოფს სასწავლო მასალებს და აქტივობებს მრავალფეროვანი მსწავლელების საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

E4 კურსის მულტიმედია არის ადვილად გამოსაყენებელი.

E5 კურსში საჭირო ყველა ტექნოლოგიისთვის მოცემულია მისი ხელმისაწვდომობის და მომწოდებლის შესახებ ინფორმაცია.

სტანდარტი F: ტექნოლოგია

ტექნოლოგია, რომელიც კურსის სხვადასხვა კომპონენტის განხორციელების საშუალებას იძლევა ხელს უწყობს აქტიურ სწავლას და არ აფერხებს სწავლების პროცესს.

F1 საგანმანათლებლო ინსტრუმენტები უზრუნველყოფს სტუდენტთა შესახებ ინფორმაციის კონფიდენციალურობის შენარჩუნებას სახელმწიფო და ადგილობრივი კანონების შესაბამისად.

F2 ონლაინ კურსის ინსტრუმენტები მხარს უჭერს სწავლის მიზნებს და კომპეტენციებს.

F3 ონლაინ კურსი პედაგოგს აძლევს სწავლის აქტივობების ადაპტირების საშუალებას სტუდენტთა მოთხოვნილებებისა და უპირატესობების გათვალისწინებით.

F4 კურსი საშუალებას აძლევს პედაგოგს დაარეგულიროს სასწავლო მასალის განთავსება (კალენდრის ან სწავლის ტემპის შესაბამისად). პედაგოგს შესაძლებლობა აქვს აირჩიოს ან დამალოს კონკრეტული გაკვეთილები ან მოდულები, შეცვალოს გაკვეთილების თანმიმდევრობა, შეარჩიოს კონკრეტული აქტივობები და სავარჯიშოები და ა.შ.

F5 კურსი იძლევა ტექნიკურ უზრუნველყოფას შეფასებების ავტომატურად გამოსათვლელად და დასაფიქსირებლად, და კურსის განმავლობაში მიღებული საბოლოო ქულების დასაანგარიშებლად.

სტანდარტი G: კურსის შეფასება

მეტი ეფექტურობისთვის ხდება ონლაინ კურსის რეგულარული შეფასება შეფასების სხვადასხვა სტრატეგიის გამოყენებით და შედეგები გამოიყენება კურსის შემდგომი გაუმჯობესების საფუძვლად. ასევე, ხდება კურსის განახლება როგორც შინაარსის, ასევე კურსის დიზაინისა და კურსისთვის საჭირო ტექნოლოგიის თვალსაზრისით უახლეს კვლევებზე დაყრდნობით.

G1 ონლაინ კურსი იყენებს მრავალ მეთოდს კურსის ეფექტურობის შესაფასებლად.

G2 ონლაინ კურსი ფასდება მისი თანამედროვეობასთან შესაბამისობით (როგორც კონტენტი, ასევე შეფასების მეთოდები უნდა იყოს აქტუალური).

G3 ონლაინ კურსი ახლდება ეფექტურობისთვის დადგენილი უწყვეტი გაუმჯობესების ციკლის მიხედვით, რომელიც ეფუძნება შიდა და გარე შეფასების შედეგებს, კვლევის შედეგებს და საუკეთესო პრაქტიკის მაგალითებს.

ონლაინ სწავლების შეფასება სტუდენტის მიერ

სტუდენტთა მოტივაციის ასამაღლებლად რომ შეასრულონ კურსის ბოლოს შეფასებები და წარმოადგინონ სასარგებლო უკუკავშირი ამ შეფასებისას, აუცილებელია სტუდენტებთან საუბარი შეფასების მნიშვნელობაზე და თუ რისთვის გამოიყენება ეს შეფასებები.

სასარგებლო რჩევები

- გამოყავით დრო სტუდენტებისთვის ლექციაზე ონლაინ სწავლების შეფასებების შესასრულებლად, გააცანით მათ შეფასების მიზანი და აცნობეთ შეფასებისთვის გამოყოფილი დროის ხანგრძლივობა.

- აცნობეთ სტუდენტებს რომ მათგან ელით გულწრფელ და კონსტრუქციულ უკუკავშირს, რომელიც გამოიყენება კურსის გასამჯობესებლად. შეიძლება მოიყვანოთ მაგალითები თუ როგორ შეცვალეთ კურსები სტუდენტთა უკუკავშირის შედეგად.
- აცნობეთ სტუდენტებს, რომ დაინტერესებული ხართ კურსის შესახებ როგორც დადებითი, ასევე უარყოფითი უკუკავშირის მიღებით. კურსის და/ან სწავლების რა ასპექტები დაეხმარა მათ სწავლის პროცესში? რა ასპექტები შეიძლება შეიცვალოს, რომელიც დაეხმარება კურსის მომავალ სტუდენტებს უფრო ეფექტურად სწავლაში?
- აღუწერეთ სტუდენტებს რა სახის უკუკავშირა თქვენთვის ყველაზე სასარგებლო. უმეტეს შემთხვევაში, კონკრეტული უკუკავშირი მაგალითებით უფრო სასარგებლოა, ვიდრე ზოგადი განცხადებები და ფორმულირება.
- შეახსენეთ სტუდენტებს, რომ მათი შეფასებები იქნება სრულად ანონიმური.
- აცნობეთ სტუდენტებს, რომ თქვენ ხართ ძირითადი აუდიტორია მათი უკუკავშირის მიღების, მაგრამ სხვებიც პოტენციურად წაიკითხავენ მათ შეფასებებს, მათ შორის უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია. კურსის შეფასებები დიდ როლს თამაშობს პერსონალის შეფასებასა და კურიკულუმის დაგეგმვაში.
- სილაბუსში ასახული უნდა იყოს ინფორმაცია სტუდენტთა შეფასებების ფაქტის შესახებ, რათა მათ ყურადღება მიაქციონ თავიანთ სასწავლო გამოცდილებას სემესტრის განმავლობაში და გაითვალისწინონ მოგვიანებით კურსის შეფასებისას.

ონლაინ კურსის შეფასების ჩეკლისტი

ონლაინ კურსის შეფასების ჩეკლისტები ფართოდ გამოიყენება უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ონლაინ კურსის ხარისხისა და ეფექტურობის განსაზღვრისთვის. იგი ეხმარება ინსტრუქტორებსა თუ პედაგოგებს ონლაინ კურსის შემუშავებაში, ისევე როგორც სტუდენტებსა თუ პედაგოგებს - ონლაინ კურსის შეფასებაში. ქვემოთ გაგაცნობთ ონლაინ კურსის შეფასების ასეთ ჩეკლისტს. ჩეკლისტი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად: მომხმარებლის ინტერფეისი, კურსის სტრუქტურა და ორგანიზაცია, კურსის შესავალი (დაწყება), სილაბუსი, სწავლის მიზნები, კურსის შინაარსი/კონტენტი და სწავლება, შეფასება კურსში და ინტერაქცია და თანამშრომლობა. თითოეული კატეგორია უნდა აკმაყოფილებდეს სხვადასხვა მოთხოვნას.

მომხმარებლის ინტერფეისი

კურსის ნავიგაცია არის მარტივი, ლოგიკური და თანმიმდევრული.

ფერი, ზომა და სტილი შრიფტისა და ტექსტისა ადვილად იკითხება და თანმიმდევრულია კურსის განმავლობაში. არ არის ხელისშემშლელი სტუდენტებისთვის.

ფონის ფერი კონსერვატიული და სასიამოვნოა თვალისთვის. იგი ითვალისწინებს დალტონიკების საჭიროებებს.

მომხმარებლის ინტერფეისი არის ესთეტიურად სასიამოვნო, კრეატიული და ვიზუალურად მიმზიდველი.

კურსის სტრუქტურა და ორგანიზაცია

კურსის დასახელება, პედაგოგის სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია წარმოდგენილია მთავარ გვერდზე. კურსის სილაბუსი განთავსებულია ლოგიკურ და ადვილად პოვნად ადგილას.

კურსის ძირითადი კომპონენტები (კურსის შესავალი, სილაბუსი, კურსის მოდულები/თავები (units), ონლაინ საორიენტაციო ინფორმაცია სტუდენტებისთვის, სასწავლო მხარდაჭერა, სასწავლო რესურსები, სადისკუსიო ფორუმი, კურსის შეფასება და უკუკავშირი და სხვა) ლოგიკურად არის წარმოდგენილი კურსის მენიუში და თითოეულ კომპონენტს თავის ქვესაქალაქალდეში აქვს მოკლე აღწერა, თუ რა არის განთავსებული საქალაქალდეში, ფაილში თუ მოდულში.

კურსის შინაარსი კარგად არის ორგანიზებული და მოცემულია კურსის მენიუში.

კურსის მთავარი გვერდი შეიძლება შეიცავდეს შემდეგ მოდულებს: „გაფრთხილებები“ (Alerts), „ჩემი განცხადებები“ (My Announcements), „საჭიროებს თქვენს ყურადღებას“ (Needs Attention), „შესასრულებელი“ (To Do), „რა არის ახალი“ (What’s New).

კურსის შინაარსი დაყოფილია მართვად სეგმენტებად, რომლებიც წარმოდგენილია ლოგიკური პროგრესით. სტუდენტების სწავლის პროცესი სწრაფად ფასდება ქვიზებით ან სხვა ტიპის დავალებებით.

კურსის შესავალი (დაწყება)

თითოეულ სასწავლო მოდულთან მითითებულია სწავლის მიზნები და მოსალოდნელი შედეგები.

კურსის შესავალი ნაწილი წარმოგიდგენს პედაგოგს და ასევე, განმარტავს თუ როგორ არის სტრუქტურირებული კურსი. მოლოდინები სტუდენტებისგან გასაგებად არის ჩამოყალიბებული.

მკაფიოდ განსაზღვრულია ის მინიმალური ტექნოლოგიური უნარები, რომელიც სტუდენტებს მოეთხოვება კურსისთვის. მოცემულია ინფორმაცია ან ბმულები, რომელიც დაეხმარება სტუდენტებს ამ მოთხოვნების დაკმაყოფილებაში.

კურსის შესავალ ინსტრუქციებს შორის გამოკვეთილია ეტიკეტი, რომელიც მიუთითებს კურსის საწყისს წერტილს.

სილაბუსი

კურსის სილაბუსი კარგად ორგანიზებული, ლაკონური და ადვილად მოძებნადია. იგი მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილ მინიმალურ ინფორმაციას:

პედაგოგის სახელი და გვარი და საკონტაქტო ინფორმაცია (ელ. ფოსტა, ტელეფონი/ფაქსი, ე-სამუშაო საათები და სხვა);

საჭირო სახელმძღვანელო(ებ)ი და კურსის სასწავლო მასალა;

სასწავლო კურსის მიზნები და სწავლის შედეგები;

ყველა ძირითადი დავალება (ნაშრომები, გამოცდები, პროექტები და ა. შ.) და ვადები;

შეფასების კრიტერიუმები და პოლიტიკა;

აკადემიური არაკეთილსინდისიერებასთან დაკავშირებული მოლოდინები და სასჯელები;

ინფორმაცია პროქტორული გამოცდებისა და ტესტირების ცენტრების შესახებ კომპუსში და/ან მის ფარგლებს გარეთ;

პედაგოგის სტანდარტები ხელმისაწვდომობის ან პასუხების დაბრუნების თაობაზე (ე.ფოსტაზე პასუხი, ქულების გამოქვეყნება და ა.შ.).

სწავლის მიზნები

სწავლის მიზნები არის მკაფიოდ განსაზღვრული, გაზომვადი, თვალსაჩინოდ არის ნაჩვენები ყოველი სასწავლო ერთეულის დასაწყისში და რეალურ-ცხოვრებიულ მოლოდინებთან შესაბამისობაშია.

სწავლის მიზნები სტუდენტებისთვის გასაგებად არის ჩამოყალიბებული.

სწავლის მიზნები და შედეგები მითითებულია ყოველ სასწავლო მოდულზე თუ ერთეულზე.

სასწავლო მოდულზე/ერთეულზე მითითებული სწავლის მიზნები შესაბამისობაშია მთლიანი კურსის მიზნებთან.

კურსის შინაარსი/კონტენტი და სწავლება

სასწავლო მასალები არის სიღრმისეული და სრული, ყოვლისმომცველი საგნის შესასწავლად.

კონტენტი წარმოდგენილია ნათელი და პირდაპირი გზით; ბეჭდვითი ან გრამატიკული პრობლემები არ იძებნება.

სწავლების ფართო და უნიკალური სტრატეგიები გამოიყენება სხვადასხვა ცოდნისა თუ უნარების სასწავლებლად.

მულტიმედია (აუდიო, ვიდეო, გრაფიკა, დემონსტრაციები, ანიმაციები ან სიმულაციები) გამოიყენება სწავლის გასაუმჯობესებლად.

კონტენტი წარმოდგენილია შესაბამის და მოხერხებულ სექციებში. თითოეულ სექციას ბოლოს ახლავს თვით-ტესტი (self-test), რომელიც საშუალებას აძლევს სტუდენტს მონიტორინგი გაუწიოს საკუთარ სწავლის შედეგებსა და პროგრესს.

სხვადასხვა სახის დავალებები შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს ივარჯიშოს ცნებებისა თუ უნარების გამოყენებაში რეალური და რელევანტური გზებით.

მდიდარი და შესაბამისი დამატებითი რესურსები ხელმისაწვდომია სწავლის შედეგების მხარდასაჭერად.

შეფასება კურსში

შეფასების აქტივობები შეესაბამება სწავლის სასურველ შედეგებს. სტუდენტებს ეცნობებათ თუ როგორ შეფასდება სწავლის მიზნები.

კურსის განმავლობაში რეგულარულად და დროულად ხდება უკუკავშირის მიწოდება სტუდენტების მუშაობაზე.

კურსი მოიცავს თვით-ტესტებს (self-tests) და ეფექტურ უკუკავშირს თითოეული სექციის, თავის (unit) თუ მოდულის დონეზე.

სტუდენტებს შეუძლიათ შეამოწმონ თავიანთი პროგრესი კურსის ნებისმიერ ეტაპზე.

ტესტის კითხვები (შემთხვევების ანალიზი, სიმულაციები, გამოტოვებულ ადგილებში ჩასმა და სხვა) შეირჩევა შემთხვევითობის პრინციპით მსგავსი კითხვების მგონი ტესტის კითხვათა ჯგუფიდან. არჩევით-პასუხიან კითხვებში პასუხები რანდომიზებულია.

პოლიტიკა და პროცედურები, რომლებიც უზრუნველყოფს სტუდენტის მუშაობის კეთილსინდისიერებას არის მოცემული სტუდენტებისთვის.

ინტერაქცია და თანამშრომლობა

კურსი ნათლად განსაზღვრავს სტუდენტთა მინიმალური მონაწილეობის მოლოდინს ინტერაქციის აქტივობებში. სასწავლო აქტივობები ხელს უწყობს პედაგოგსა და მსწავლელს შორის და მსწავლეებს შორის ინტერაქციას.

პედაგოგი იძლევა მრავალ შესაძლებლობას სტუდენტთა ჩართულობისთვის დავალებების, დისკუსიის, ჩატის, ბლოგის, ვიკის, ჟურნალების და ჯგუფური მუშაობის საშუალებით.

სასწავლო აქტივობები შექმნილია იმისთვის, რომ წახალისოს სტუდენტები კომუნიკაცია გააძლიერონ პედაგოგთან და/ან სხვა სტუდენტებთან სასწავლო მიზნების მისაღწევად.

კურსი გვაწვდის ინფორმაციას პედაგოგის პასუხის და ხელმისაწვდომობის შესახებ, ელექტორული ფოსტით პასუხის და ქულების გამოქვეყნების დროის შესახებ.

ხარისხიანი სწავლისა და სწავლების ჩარჩო (The Quality Learning and Teaching framework) (კალიფორნიის შტატის უნივერსიტეტი)

ხარისხიანი სწავლისა და სწავლების ჩარჩო შემუშავებულია კალიფორნიის შტატის უნივერსიტეტის (CSU) მიერ და გამოიყენება ონლაინ და შერეული კურსების შექმნის, წყევანისა და შეფასებისთვის. იგი შედგება 10 სექციისა და სექციაში გაერთიანებული მრავალი მიზნისგან.

1. კურსის მიმოხილვა და შესავალი

1.1 პედაგოგი კურსის გარემოს იყენებს სტუდენტებისთვის მკაფიო და დეტალური ინსტრუქციების მისაწოდებლად, რათა სტუდენტებს შეეძლოთ კურსის ყველა კომპონენტზე წვდომა, როგორცაა სილაბუსი, კურსის კალენდარი, დავალებები, დამხმარე ფაილები და სხვა.

1.2 სტუდენტებისთვის ხელმისაწვდომია დეტალური ინფორმაცია პედაგოგის შესახებ, კერძოდ, მოკლე ბიოგრაფია, ფოტოსურათი, კომუნიკაციის ფორმატები, ხელმისაწვდომობის შესახებ ინფორმაცია.

1.3 კურსის აღწერა მოიცავს კურსის მიზანს და ფორმატს. აგრეთვე, საჭიროების შემთხვევაში, მითითებულია კურსისთვის აუცილებელი წინარე ცოდნა და კომპეტენციები.

1.4 კურსის ფარგლებში შესაძლებელი კომუნიკაციისა და დიალოგის სხვადასხვა ფორმები (მაგ., ჩატი, ელ. ფოსტა, ონლაინ-დისკუსია) ცნობილია სტუდენტისთვის.

1.5 მოცემულია აკადემიური კეთილსინდისიერების შესახებ ინფორმაცია, იგივე „ეთიკის კოდექსი“. მასთან დაკავშირებული ინსტიტუციური პოლიტიკა, რომელიც უნდა დაიცვან სტუდენტებმა, მკაფიოდ არის ჩამოყალიბებული და/ან მოცემულია ბმულები (მაგ., ონლაინ კატალოგი; უნივერსიტეტის ვებგვერდი).

1.6 მოცემულია ტექნიკური კომპეტენციების ჩამონათვალი, რომელიც აუცილებელია კურსის დასრულებისთვის.

1.7 სტუდენტებს საშუალება ეძლევათ პედაგოგს გაუზიარონ საკუთარი სასწავლო მიზნები კურსის ფარგლებში.

2. სწავლის შეფასება და უკუკავშირი

2.1 სწავლის შედეგები არის კონკრეტული, კარგად განსაზღვრული და გაზომვადი.

2.2 შეფასების პოლიტიკა ნათლად ასახავს მოლოდინებს კურსისა და შესაბამისი დავალებების მიმართ.

2.3 სასწავლო აქტივობები ხელს უწყობს სტუდენტის მიერ სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.4 შეფასების ინსტრუმენტები (მაგ., რუბრიკები) არის დეტალური და შესაბამისია სტუდენტის ნამუშევრისა და მოსალოდნელი შედეგებისა. შეფასება ასევე მოიცავს სტუდენტის მიერ ონლაინ ჩართულობის და შეტანილი წვლილის შეფასებას.

2.5 კურსის განმავლობაში პედაგოგი ახორციელებს უკუკავშირს სტუდენტების სწავლაზე, ასევე ეხმარება მათ თავად შეაფასონ საკუთარი სწავლის შედეგები.

2.6 კურსის განმავლობაში პედაგოგი აგროვებს უკუკავშირს სტუდენტებისგან კურსის გაუმჯობესების მიზნით.

3. გამოყენებული სასწავლო მასალები და რესურსები

3.1 პედაგოგი უზრუნველყოფს სტუდენტებისთვის დროული ინფორმაციის მიწოდებას კურსისთვის საჭირო სასწავლო მასალების მოპოვების შესახებ.

3.2 სილაბუსში მოცემულია, როგორც სავალდებულო, ასევე დამატებითი სახელმძღვანელოების და სასწავლო რესურსების ჩამონათვალი.

3.3 პედაგოგი განმარტავს ყველა მასალის გამოყენების მიზანს, თუ როგორ არის ისინი დაკავშირებული კურსისა და მოდულის სასწავლო მიზნებთან.

3.4 როცა შესაძლებელია, პედაგოგი სთავაზობს სტუდენტებს სხვადასხვა მასალის არჩევანს და აწვდის ინფორმაციას თუ როგორ მიიღონ წვდომა ამ მასალებზე, მათ შორის უფასო საგანმანათლებლო რესურსებზე.

3.5 აკადემიური კეთილსინდისიერების მოდელირებისთვის პედაგოგი სათანადოდ ციტირებს კურსის განმავლობაში გამოყენებულ ყველა რესურსს და მასალას.

4. სტუდენტთა ინტერაქცია და საზოგადოება

4.1 კურსის დასაწყისში პედაგოგი საშუალებას აძლევს სტუდენტებს გაეცნონ ერთმანეთს საზოგადოების, თემის (community) შეგრძნების ჩამოსაყალიბებლად.

4.2 პედაგოგი აწვდის ინფორმაციას სტუდენტებს თუ როგორ გახდნენ წარმატებული სტუდენტები.

4.3 კურსის კომპონენტებზე ნავიგაცია არის ლოგიკური, თანმიმდევრული და ეფექტური.

4.4 სასწავლო აქტივობები ხელს უწყობს აქტიურ სწავლას, გაძლიერებულ ინტერაქციას და უწყვეტ ჩართულობას.

4.5. სტუდენტების ინტერაქციის გზები და მოლოდინები ინტერაქციის შედეგებთან დაკავშირებით ნათლად არის გადმოცემული.

4.6 პედაგოგი მკაფიოდ განმარტავს თავის როლს კურსის განმავლობაში. პედაგოგი თავად მონაწილეობს და ასევე, ფასილიტატის და მენეჯერობას უწევს სტუდენტთა ჩართულობას, თუმცა იღებს სტუდენტებისგან გონივრულ და ზომიერ ინიციატივებსაც.

4.7 კურსის სასწავლო აქტივობები ეხმარება სტუდენტებს ფუნდამენტური ცნებების გაგებასა და პრაქტიკული უნარების შეძენაში.

5. ფასილიტაცია და სწავლება

5.1. პედაგოგი ეხმარება სტუდენტებს კურსის თემებზე თანხმობისა და უთანხმოების სფეროების იდენტიფიცირებაში.

5.2 პედაგოგი ეხმარება სტუდენტებს გაიგონ კურსის თემებისა და კონტენტის მნიშვნელობა კურსის ფარგლებში შესამენი პრაქტიკული გამოცდილების მხარდასაჭერად.

5.3 პედაგოგი წარადგენს კურსის მასალას და კონცეფციებს ეფექტური და სტუდენტების ჩამრთველი გზით.

5.4 პედაგოგი მხარს უჭერს სტუდენტების მიერ ახალი ცნებების გამოკვლევას კურსში შეძენილი გამოცდილებით.

5.5 პედაგოგი ახალისებს დისკუსიას რელევანტურ საკითხებზე.

5.6 პედაგოგი დროულად ახორცილებს უკუკავშირს.

5.7 პედაგოგი მუდმივად ახდენს კომუნიკაციას კურსის თემების მიზნების შესახებ.

5.8 პედაგოგი სტუდენტებს აწვდის ინფორმაციას მოდულების ხანგრძლივობისა და დასრულების თარიღების შესახებ. აგრეთვე, პედაგოგი უზრუნველყოფს ინსტრუქციებს დავალებების შესასრულებლად.

6. ტექნოლოგიები სწავლებისა და სწავლისთვის

6.1 ინსტრუმენტები და მედია ხელს უწყობს კურსის სასწავლო მიზნების/შედეგების მიღწევას.

6.2 პედაგოგი იყენებს სწავლის მართვის სისტემის (Learning Management System) (ან მსგავსი) მიერ მოწოდებულ თანამედროვე ინსტრუმენტებს სწავლის გასაუმჯობესებლად.

6.3 კურსში გამოყენებული ტექნოლოგიური ინსტრუმენტები და რესურსები სტუდენტების ჩართულობისა და აქტიური სწავლის საშუალებას იძლევა.

6.4 პედაგოგი სტუდენტებს აწვდის კურსში გამოსაყვებელი ტექნოლოგიებისა და მასთან დაკავშირებული რესურსების წვდომის შესახებ მკაფიო ინფორმაციას.

6.5 ჩამოყალიბებულია დავალების შესრულებისა და წარდგენის მისაღები ტექნოლოგიური ფორმატები.

7. მსწავლელის მხარდაჭერა და რესურსები

7.1 პედაგოგი აცნობიერებს თავის როლს სტუდენტის სწავლის მხარდაჭერის საქმეში.

7.2 კურსის სილაბუსში ასახულია (და/ან ლინკით დაკავშირებულია შესაბამის სამსახურთან) თუ რა ტექნიკური მხარდაჭერა შეუძლიათ მიიღონ სტუდენტებმა უნივერსიტეტიდან და როგორ მიიღონ იგი.

7.3 კურსის სილაბუსი უზრუნველყოფს ინფორმაციას უნივერსიტეტის აკადემიური მხარდაჭერის სერვისებისა და რესურსების შესახებ, რომლებიც ხელმისაწვდომია სტუდენტებისთვის საგანმანათლებლო მიზნების მისაღწევად (მაგ., შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მხარდაჭერის სერვისები და სხვ.).

7.4 კურსის სილაბუსი გვაწვდის ინფორმაციას უნივერსიტეტში არსებული სტუდენტთა მხარდასაჭერი (არაკადემიური, არატექნიკური) სერვისებისა და რესურსების შესახებ (მაგ., საკონსულტაციო, მენტორობის სერვისები) და თუ როგორ შეუძლიათ მიიღონ მათ ეს მომსახურება.

8. ხელმისაწვდომობა და უნივერსალური დიზაინი

8.1. სილაბუსი ლინკით გვაკავშირებს უნივერსიტეტის მიერ შემოთავაზებულ სტუდენტთა მხარდაჭერის სერვისებთან.

8.2 პედაგოგი უზრუნველყოფს სწავლების სხვადასხვა სტილს ყველა ტიპის მსწავლელთათვის, მათ შორის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის.

8.3 სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების თუ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე სტუდენტთა მხარდაჭერის სერვისები ნათლადაა ახსნილი.

8.4. პედაგოგის მიერ შექმნილი სასწავლო დოკუმენტები და ტექსტური მასალები ხელმისაწვდომია შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე სტუდენტებისთვის.

8.5 პედაგოგი და მსწავლელები იყენებენ სასწავლო დაწესებულების მიერ ოფიციალურად მხარდაჭერილ ტექნოლოგიებს.

9. კურსის შეჯამება

9.1 პედაგოგი შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტებს დაუსვან მას შეკითხვები.

9.2 პედაგოგი სტუდენტებს აწვდის უკუკავშირს მათი საერთო სწავლის, პროგრესის და კურსში შეძენილი გამოცდილების შესახებ.

9.3 პედაგოგი საშუალებას აძლევს სტუდენტებს რეფლექსია გააკეთონ თავიანთ სწავლაზე და დააკავშირონ მათ მიერ ინდივიდუალურად მიღწეული შედეგები კურსით მიერ გათვალისწინებულ მოლოდინებს - მიზნებსა და შედეგებს.

10. მობილური პლატფორმის მზადყოფნა (ნებაყოფლობითი)

10.1 კურსის შინაარსი იკითხება სხვადასხვა პლატფორმაზე - კომპიუტერებში, ტაბლეტებზე, სმარტფონებზე.

10.2 აუდიო და ვიდეო სახის კონტენტი ხელმისაწვდომია სხვადასხვა პლატფორმაზე - კომპიუტერებში, ტაბლეტებზე, სმარტფონებზე.

10.3 მსწავლელების მიერ რესურსებთან წვდომა არის მაქსიმალურად გამარტივებული.

რეფლექსია ონლაინ კურსით სწავლაზე

გარდა ჩეკლისტებით შეფასებისა, მნიშვნელოვანია ონლაინ კურსის მსწავლელებს ვთხოვოთ რეფლექსია განხორციელონ საკუთარ სასწავლო გამოცდილებაზე ონლაინ კურსთან, ონლაინ გარემოსთან მიმართებაში. რეფლექსიის განხორციელება სასურველია როგორც კურსის ბოლოს, ასევე მსვლელობისას. პასუხების საფუძველზე პედაგოგი მზაობას გამოთქვამს კურსის მიმართულების ცვლილებაზე, რათა კურსი უფრო მეტად პასუხობდეს მსწავლელთა საჭიროებებს. თვითრეფლექსიისთვის ზოგიერთი სასარგებლო შეკითხვაა:

- რა იყო ჩემთვის ყველაზე სასარგებლო სწავლის პროცესში? რა იყო ყველაზე ნაკლებად სასარგებლო?
- მივალწიე თუ არა ჩემს სასწავლო მიზნებს ამ კურსში? თუ ასეა, რას მივალწიე? თუ - არა, რა უშლიდა ხელს ამ მიზნების მიღწევას?
- რა ვისწავლე ჩემი სწავლის პროცესის შესახებ ამ კურსის გავლისას?
- როგორ შევიცვალე, როგორც მსწავლელი ამ კურსში ჩართულობით?
- გამოსადეგი იქნება ის, რაც ვისწავლე ამ კურსის განმავლობაში ცხოვრების სხვა სფეროებში? თუ ასეა, სად გამოვიყენებ ამ ცოდნას?
- რამდენად კარგად ვიყავი ჩართული ონლაინ კურსით სწავლების პროცესში? კმაყოფილი ვარ ჩემი ჩართულობის დონით და ხარისხით?
- ვიყავი ჯგუფის აქტიური წევრი? შევიტანე თუ არა ადეკვატური წვლილი ერთობლივი დავალებების შესრულებაში?
- როგორ შევაფასებდი ჩემს საქმიანობას კურსის განმავლობაში მთლიანობაში?

რეფლექსიის განხორციელება სასარგებლოა როგორც პედაგოგისთვის კურსის დახვეწისა და შემდგომი განვითარების თვალსაზრისით, ასევე თვით, სტუდენტებისთვის. კერძოდ,

- იგი უბიძგებს სტუდენტს პასუხისმგებლობა აიღოს საკუთარ სწავლაზე;
- სტუდენტი უფრო მეტად კონცენტრირდება საკუთარ ძლიერ და სუსტ მხარეებზე;
- სტუდენტს შესაძლებლობა ეძლევა საკუთარი მიღწევების თუ სირთულეების შესახებ გაუზიაროს პედაგოგს;
- სტუდენტი აცნობიერებს გამომუშავებულ უნარებ-ჩვევებს და ასევე, აანალიზებს თუ რომელი უნარების განვითარება სჭირდება მას;

- იგი უზიძგებს სტუდენტს ორიენტირდეს საკუთარ სწავლის შესაძლებლობებზე, მიზნებზე და სასწავლო აქტივობებზე, რომლებიც ხელს უწყობს ამ მიზნების მიღწევას. მსწავლელები იწყებენ საკუთარი სწავლის წარმართვას;
- იგი ამყარებს კავშირს სასწავლო გამოცდილებებს შორის. მსწავლელები ანალიზებენ თუ რა ისწავლეს, რას მიაღწიეს და რამდენად შორს წავიდნენ;
- იგი აღვივებს სოციალურ ინტერაქციას. რეფლექსიები შეიძლება გაზიარდეს სტუდენტებს შორის ერთმანეთში. მათ შეიძლება განიხილონ რა მოეწონათ, რა არ მოეწონათ, რას მიიჩნევენ სასარგებლოდ ან რას შეცვლიდნენ კურსის გაუმჯობესებისთვის.

ხარისხის უზრუნველყოფის რუბრიკა შერეული სწავლებისთვის

ქვემოთ, გთავაზობთ რუბრიკას, რომელიც გამოიყენება შერეული სწავლების (blended learning) კურსის შეფასებისთვის და მოიცავს როგორც კურსის კომპონენტების დონეების მიხედვით შეფასებას, ასევე უკუკავშირის დაწერის ნაწილს. ამრიგად, მოცემული რუბრიკა გახლავთ განმსაზღვრელი და განმავითარებელი ხარისხის უზრუნველყოფის ინსტრუმენტი (a formative and summative quality assurance tool).

რუბრიკაში თითოეული ხარისხის ელემენტისთვის მოცემულია კვალიფიკატორები, რითაც ხდება დადასტურება რამდენად დაკმაყოფილებულია გარკვეული ხარისხის ელემენტი. უკუკავშირი იძლევა რესურსების გაზიარების საშუალებას კვალიფიკატორების უფრო სრულად დასადასტურებლად.

კვალიფიკატორები (Qualifiers)

სრულად დაკმაყოფილებულია: ხარისხის ელემენტი სრულად არის დაკმაყოფილებული, არ საჭიროებს შემოწმებას, დახვეწას, განახლებას და ა. შ.

ნაწილობრივ დაკმაყოფილებულია: ხარისხის ელემენტი ნაწილობრივ არის დაკმაყოფილებული, საჭიროებს პროგრესს და განახლებას.

არ არის დაკმაყოფილებული: ხარისხის ელემენტი არ განხორციელებულა.

არ არის რელევანტური: ხარისხის ელემენტი შეუსაბამოა.

უკუკავშირი (Feedback)

„სრულად დაკმაყოფილებულია“ პასუხის შემთხვევაში, გთხოვთ მიუთითოთ მაგალითი, დეტალი, ლინკი, რაც ამტკიცებს, რომ ხარისხის ელემენტი სრულად არის დაკმაყოფილებული.

„ნაწილობრივ დაკმაყოფილებულია“ და „არ არის დაკმაყოფილებული“ პასუხების შემთხვევაში, გთხოვთ მოგვაწოდოთ ინფორმაცია, სად არის საჭირო გაუმჯობესება იმისთვის, რომ ხარისხის ელემენტი სრულად დაკმაყოფილებულად ჩაითვალოს.

კატეგორია	ხარისხის ელემენტი	სპეციფიკატორები				უკუკავშირი		
		სრულად დაკმაყოფილებულია	ნაწილობრივ დაკმაყოფილებულია	არ არის დაკმაყოფილებული	არ არის რელევანტური	მტკიცებულება ხარისხის ელემენტისთვის	საჭიროა გაუმჯობესება	
1. ნავიგაცია/ორიენტაცია (მაგ., კურსის საიტი კარგად არის ორგანიზებული, და ადვილია ნავიგაცია კურსის მთავარი გვერდიდან კურსის ერთეულებთან, ლინკებთან, ფორუმებთან და ა.შ.)	ა) მოცემულია ინსტრუქციები, თუ როგორ მოვახდინოთ ნავიგაცია კურსის საიტზე.							
	ბ) მოცემულია ინსტრუქციები, თუ როგორ უნდა ჩაერთონ სტუდენტები შერეულ სასწავლო კურსში (blended learning course) და რა პროპორციებით (ონლაინ და პირისპირ).							
	გ) რამდენადაც შესაძლებელია სასწავლო მასალები განთავსებულია კურსის საიტზე და არა, ცალკე გახსნად ფანჯრებში (pop-up windows) (მაგ., Word დოკუმენტის სახით).							
	დ) გვერდის ზედა ნაწილში მოცემულია ნავიგაციის ბილიკი კურსის საიტზე მარტივი ნავიგაციისთვის.							

	ე) მასალებზე მითითებულია, თუ რომელი მათგანია განკუთვნილი ონლაინ სწავლებისთვის და რომელი - პირისპირ სწავლებისთვის.						
	ვ) მსწავლელთა მხარდასაჭერად შემოთავაზებულია დახმარების ფუნქცია, მაგალითად, ხშირად დასმული შეკითხვები (FAQs) და სხვა.						
2. კონტენტი (მაგ., მსწავლელები დაინტერესებული და ჩართული არიან კონტენტის სწავლაში; მოლოდინები მათგან ნათლად არის ჩამოყალიბებული).	ა) სწავლის შედეგები მკაფიოდ არის განსაზღვრული აკადემიური სტანდარტების მიხედვით.						
	ბ) სწავლის შედეგების დონე შესაბამისობაშია აზროვნების და შემეცნების დონეებთან (მაგ., ბლუმის ტაქსონომიის კლასიფიკაციასთან).						
	გ) აღწერილობითი ტექსტი და მედია ხელს უწყობს თემის კარგად გაგებას.						
	დ) კონტენტი ხელს უწყობს სტუდენტებს შორის ინტერაქციას (მაგ., ხორციელდება თანატოლთა ქოუჩინგი (Peer Coaching)) და სტუდენტსა და პედაგოგს შორის ინტერაქციას.						
	ე) სასწავლო საათების რაოდენობა საჭიროების მიხედვით არის განსაზღვრული.						
	ვ) იდენტიფიცირებულია კურსის დონე (აუცილებელი წინაპირობები განსაზღვრულია).						
	ზ) კურსის კონტენტი არის ზუსტი/აკურატული, უახლესი და						

	შეესაბამება შრომის/ბაზრის საჭიროებებს.						
	თ) კონტენტი აკმაყოფილებს ინსტიტუციურ და ტრანსფერისთვის საჭირო კრედიტის მოთხოვნებს.						
	ი) რეფერენსები არის სანდო (მაგ., სათანადო ინფორმაცია, აქტიური ბმულები), რელევანტური და უახლესი.						
	კ) მასალები სათანადოდ არის ციტირებული და მითითებული და თავისუფალია პლაგიატისგან.						
	ლ) მასალები რედაქტირებულია სიზუსტის, ტიპოგრაფიული შეცდომების, ფორმატის, სტილის, შინაარსის და ბმულების მუშაობის კუთხით.						
3. სწავლების დიზაინი (მაგ., შინაარსი პედაგოგიურად გამართულია)	ა) მსწავლელებს წარედგინებათ სხვადასხვა სასწავლო აქტივობა.						
	ბ) სასწავლო აქტივობები/სასწავლო მასალა დაკავშირებულია სწავლის შედეგებთან.						
	გ) სასწავლო მასალა ხელს უწყობს დასახული სწავლის შედეგების მიღწევას.						
	დ) გამოიყენება აქტიური სწავლის სტრატეგიები, რომლებიც ააქტიურებენ მსწავლელს და ხელს უწყობენ დასახელებული სწავლის შედეგების მიღწევას.						
	ე) სასწავლო აქტივობები იძლევა ინტერაქციის შესაძლებლობას						

	(სტუდენტსა და სტუდენტს შორის, სტუდენტსა და პედაგოგს შორის, ასევე, მასალებთან/ტექნოლოგიებთან), რაც ხელს უწყობს აქტიურ სწავლას.						
	ვ) შესაძლებელია გარე პროგრამებთან/პროგრამულ უზრუნველყოფასთან (მაგ., SPSS) წვდომა.						
	ზ) მედია (მოკლე ვიდეოები, მრავალფეროვანი ინტერაქციის ინსტრუმენტები) გააზრებულად არის ინტეგრირებული კურსში.						
	თ) სწავლის მართვის სისტემა (Learning Management System/LMS) არის მსწავლელისთვის მოსახერხებელი (მაგ., მინიმალური დაწკაპუნება, მინიმალური გარე ბმულები ან დოკუმენტები).						
	ი) სასწავლო აქტივობები შექმნილია სტუდენტთა კრიტიკული უნარების გასავითარებლად.						
4. კურსის სტრუქტურა (მაგ., კურსი კონცეპტუალურად სათანადოდ არის აგებული, რაც აისახება მის კარგად ორგანიზებულობაში,	ა) პრეზენტაცია ლოგიკურია (მაგ., თანმიმდევრული, კარგი ტემპით).						
	ბ) კურსის სტრუქტურა მოქნილია, საშუალებას იძლევა კონტენტის ადვილად განახლების მოდულებში/ერთეულებში, აქტივობებში, დავალებებსა და სასწავლო მასალაში.						
	გ) კურსის სტრუქტურა მოიცავს ბმულებს ბიბლიოთეკის კვლევის						

პრეზენტაციასა და ესთეტიკაში).	მონაცემთა ბაზებთან და LMS-თან დაკავშირებულ ვებსაიტებთან.						
	დ) კურსი, რამდენადაც შესაძლებელია, იყენებს ღია საგანმანათლებლო რესურსებს (Open Education Resources/OER).						
	ე) კურსი მისდევს ინსტიტუციურ გაიდლაინებს: შეესაბამება ფორმატირების წესებს, მოდელებს/შაბლონებს და ა.შ.						
	ვ) კურსის სტრუქტურა წარმოადგენს სასწავლო რესურსების და ფაკულტეტისგან მხარდაჭერის კარგ ნაერთს.						
5. მსწავლელის მხარდაჭერა (მაგ., მსწავლელებს აქვთ დროული და საკმარისი მხარდაჭერა როგორც პირისპირ, ასევე ონლაინ რეჟიმში სწავლისას)	ა) კურსს აქვს მკაფიოდ ჩამოყალიბებული ინსტრუქციები სტუდენტებისთვის, რომელიც დაეხმარება მათ საკურსო მოთხოვნების (დავალებები, ამოცანები) დაკმაყოფილებაში და სწავლის შედეგების მიღწევაში.						
	ბ) პედაგოგები არიან სათანადოდ მომზადებულნი და კვალიფიციურნი შერეული (blended) კურსის წასაყვანად.						
	გ) სტუდენტებს ეძლევათ ორიენტაცია კურსის ონლაინ კომპონენტებთან და სარეგისტრაციო საშუალებებთან დაკავშირებით.						
	დ) სტუდენტებს აქვთ მკაფიო ინსტრუქციები უკუკავშირის ფორმასთან და მიწოდების ვადასთან						

	დაკავშირებით (მაგ., სამი დღის ვადაში).							
6. ტექნოლოგია/მედია (მაგ., შერჩეულია შესაბამისი ტექნოლოგია, მსწავლელებისთვის ხელმისაწვდომია რეფერენსები რესურსების მოსაძიებლად)	ა) ტექნოლოგიური ინსტრუმენტების შერჩევა (მაგ., LMS, ელ.ფოსტა, მობილური აპლიკაციები) განხორციელდა ყურადღებით, ინფრასტრუქტურისა და სტუდენტის ხელმისაწვდომობის გათვალისწინებით.							
	ბ) შერჩეული ტექნოლოგიები ხელს უწყობს აქტივობების შესრულებას/განხორციელებას, რომლებიც თავის მხრივ ხელს უწყობენ დასახული სასწავლო შედეგების გაძლიერებას.							
	გ) LMS იძლევა შესაძლებლობას ჩამოტვირთოთ რესურსები ოფლაინ მოხმარებისთვის (მაგ., pdf ფაილების სახით).							
	დ) ტექნოლოგია საშუალებას აძლევს სტუდენტებს კომუნიკაციისთვის და კოლაბორაციისთვის.							
	ე) კურსის საიტი არის მოწყობილობის/ბრაუზერის მიმართ აგნოსტიკური (ანუ მუშაობს მობილურ მოწყობილობებზე, მრავალ ბრაუზერზე).							
7. შეფასება	ა) მსწავლელები უზრუნველყოფილნი არიან ინფორმაციით იმის შესახებ, თუ როგორ შეფასდებიან ისინი კურსის განმავლობაში.							

<p>(მაგ., შეფასება ხორციელდება რეგულარულად და სხვადასხვა ფრომატში, შეფასების პროცესი არის ნათელი)</p>	<p>ბ) მსწავლელები უზრუნველყოფილი არიან შეფასების გაზამკვეთებით გამოცდების, ნაშრომების შემთხვევაში.</p>						
	<p>გ) შეფასების ღონისძიებები მოიცავს განმავითარებელ და განმსაზღვრელ შეფასებას.</p>						
	<p>დ) შეფასების ინსტრუმენტებს შორისაა თვითშეფასება და უკუკავშირი.</p>						
	<p>ე) შეფასების ინსტრუმენტები ზომავს სწავლის შედეგების დაუფლების დონეს.</p>						
<p>8. ხარისხის უზრუნველყოფა და შეფასება</p> <p>(მაგ., ხარისხის უზრუნველყოფა საფუძვლიანად განხორციელდა დიზაინში და არსებობს გეგმები ხარისხის უწყვეტი უზრუნველყოფის მიზნით)</p>	<p>ა) კურსი გადის ხარისხის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებულ პროცესებს და იმავე ზომებითა და სიმკაცრით, როგორც პირდაპირ რეჟიმში სწავლების კურსი.</p>						
	<p>ბ) არსებობს გეგმები/განრიგები ონლაინ კურსების გადახედვისა იმის უზრუნველსაყოფად, რომ კურსი მისდევს ტექნოლოგიებში და თემატიკაში მიმდინარე ცვლილებებს.</p>						
	<p>გ) კურსის შეფასება საშუალებას აძლევს სტუდენტებს მიაწოდონ უკუკავშირი შერეული სწავლის გამოცდილებაზე, მათ შორის კურსის შინაარსთან დაკავშირებით.</p>						

ძლიერი მხარეებისა და გასაუმჯობესებელი სფეროების შეჯამება

გამოვლენილი ძლიერი მხარეები:

გამოვლენილი გასაუმჯობესებელი სფეროები:

ამრიგად, ონლაინ კურსის შეფასება და რეფლექსია წარმოადგენს ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვან ელემენტს ხარისხიანი და ეფექტური ონლაინ სწავლების უზრუნველყოფის საკითხში.

დავალება

გაქვთ თუ არა ონლაინ კურსით სწავლის გამოცდილება? თუ ასეა, შეაფასეთ ერთ-ერთი თქვენი ონლაინ სასწავლო კურსი შემდეგი კითხვების გამოყენებით:

1. აღწერეთ 2-3 მახასიათებელი, რაც ყველაზე მეტად მოგეწონათ კურსში და ყველაზე სასარგებლო და ღირებული აღმოჩნდა თქვენი სწავლისთვის.
2. რა 2-3 შემოთავაზება გექნებოდა, რაც ამ კურსს უკეთეს სასწავლო გამოცდილებად აქცევს?
3. გთხოვთ, დაასახელოთ რას მიიჩნევთ კურსის ძლიერ მხარეებად.
4. გთხოვთ, გამოკვეთოთ სფერო(ები)/area(s), სადაც თქვენი აზრით, კურსის გაუმჯობესება შესაძლებელია.
5. რა რჩევას მისცემდით კურსის მომავალ სტუდენტებს?
6. დაასახელოთ 1-3 მახასიათებელი პედაგოგის/კურსის შესახებ, რაც განსაკუთრებით დაეხმარა სტუდენტების სწავლის მხარდაჭერის საკითხს.
7. რა არის 1-3 კონკრეტული საკითხი კურსის შესახებ, რომელიც შეიძლება გაუმჯობესდეს სტუდენტების სწავლის უკეთ მხარდასაჭერად?
8. კურსის რა ნაწილები დაგეხმარათ ყველაზე მეტად სწავლაში?
9. კურსის რა ნაწილები გახლდათ დაბრკოლება თქვენი სწავლისთვის?
10. რა ცვლილებებმა შეიძლება გააუმჯობესოს თქვენი სწავლა?
11. ისეთივე დაინტერესებული ხართ სასწავლო მასალით, როგორც სემესტრის დასაწყისში? რატომ ან რატომ არა?
12. როგორ შეაფასებდით ვიზუალის (სურათები, ვიდეოები) ხარისხს?
13. რამდენად წარმატებული იყო პედაგოგი სწავლისთვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნაში?
14. რამდენად გრძნობდით თავს თემის/საზოგადოების (community) წევრად ამ კურსში?

ბიბლიოგრაფია

ASU (2021). *Course Evaluation*. Retrieved December 13, 2021 from <https://www.angelo.edu/faculty-and-staff/instructional-design/online-teaching/>

Cicco, G. (2016). Reflecting on online course evaluations: Five must-do's for faculty and students. *Journal on School Educational Technology*, 12(1), 1-7.

CSU Online Course Services (2021). *Quality Learning and Teaching (QLT) Rubric*. Retrieved December 13, 2021 from <https://ocs.calstate.edu/>

Hew, K. F., Liu, S., Martinez, R., Bonk, C., & Lee, J. Y. (2004). Online Education Evaluation: What Should We Evaluate? *Association for Educational Communications and Technology*, 27, 243-246.

Klimova, B. F. (2014). Self-reflection in the course evaluation. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 141, 119-123.

Marymount University (2021). *Examples of Custom Questions for Course Evaluations*. Retrieved December 21, 2021 from <https://marymount.edu/>

NSQ (2019). *National Standards for Quality Online Courses*. Retrieved December 11, 2021 from <https://www.nsqol.org/>

Palloff, R. M., & Pratt, K. (2007). *Building Online Learning Communities: Effective Strategies for the Virtual Classroom*. San Francisco: John Wiley & Sons.

Perris, K., & Mohee, R. (2020). *Quality Assurance Rubric for Blended Learning*. Burnaby: Commonwealth of Learning.